

Topproducentes uit bekende koefamilies

Giessen Charity, Poppe Fienchen en Etazon Renate. Het klassement met individuele productietoppers telt dit jaar een heel aantal koefamilies die ook succesvol zijn in de showring of als stiermoeder. Extra bijzonder is de prestatie van Molenkamp Anky 4, die voor het tweede jaar de Nederlandse roodbontlijst aanvoert.

TEKST FLORUS PELLIKAAN

Een stijging in gemiddelde melkproductie in Nederland zat er afgelopen jaar nauwelijks in. Maar gekeken naar de productiestatistiek van de individuele koeien is de hoogste productiekoe dit jaar nog weer bijna 100 ejr hoger dan vorig jaar. De eer valt te beurt aan Giessen Charity 67. 'Eigenlijk gaf ze vorig jaar te veel', geeft eigenaar Theo van Vliet uit Nieuwlande eerlijk aan. 'Op de top gaf ze meer dan 80 liter melk bij driemaal daags melken. Er kwam wat zucht in de uier en daaraan merkte je dat ze eigenlijk boven haar kunnen produceerde. Dit jaar ligt haar top op 69 liter, dat is eigenlijk veel beter.' De productielijst waarmee Charity de ranking aanvoert, is 22.473 kg melk met 3,57% vet en 3,40% eiwit in 387 dagen.

Verrast door de hoge productie is Van Vliet niet. De koe heeft volgens hem namelijk alles wat een goede melkkoe moet hebben. 'Ze is groot, breed, sterk en lang en kan enorm veel voer opnemen. Dan verbaas je je erover wat er in een koe kan gebeuren.'

Genen op de goede plaats

De koe van Theo van Vliet uit Nieuwlande stamt diverse generaties terug uit stammoe-der Charity 504. De Starleaderdochter won in 2004 de NRM en is ook foktechnisch benut. Zo stamt ook de vader van Charity 67 Giessen Struik uit diezelfde Charityfamilie. Een bewuste keuze zo blijkt. 'Dubbel Charity is niet erg, dat is dubbel kwaliteit. Sterker nog, uit Charity 67 heb ik een heel erg lang en fraai kalf van Charityman, die komt ook uit dezelfde familie.' Het doorcombineren met dezelfde familie wil Van Vliet niet als verklaring geven voor de hoge productie. 'Het belangrijkste is een goede koefamilie met vervolgens de juiste paringen. Dit paste allemaal heel mooi op elkaar. En als je dan geluk hebt, vallen de genen precies op de goede plaats. Een vol zusje van Charity 67 produceerde trouwens ook heel goed.' Dat een hoge productie en een fraai exterieur niet samen zouden kunnen gaan, ver-

Inmiddels ruim acht jaar oud, de met 89 punten ingeschreven Vlaamse topproducente Diamant Edna (v. Uhland)

wijst Van Vliet naar het rijk der fabelen. 'Ik had haar gisteren voor de excellentstatus willen laten zien. Ze zit er dicht tegenaan. Helaas had ze een iets dikke voorpoot. Maar er komt nog wel een nieuwe poging', verzekert hij.

Naast Charity staan er nog veel meer bekende namen in de lijst met productietoppers. Wat te denken van Poppe Fienchen 580 bijvoorbeeld? De familie van de met 88 punten ingeschreven Stol Jodochter van familie Poppe uit Zwolle is zowel in Nederland als in Duitsland foktechnisch benut. Fienchen startte haar recordlijst op de relatief hoge leeftijd van 7 jaar en 2 maanden.

In de zwartbontlijst valt verder op dat familie Braakman uit Dalfsen met Jet 6 en Jantje 192 het enige bedrijf is dat twee koeien in de toplist heeft staan.

Vaarzenlijst van 31.000 kg melk

Uit de veelbenutte stiermoeder Etazon Renate, moeder van Atlantic en grootmoeder van Danno, stamt Delta Rena. De Melvin-

Voor het tweede jaar op rij voert de excellente Molenkamp Anky (v. Kylian) de productielijst aan bij roodbont

Tabel 1 – Nederlandse topproducentes voor eijr, min. 280 dagen (bron: CRV, september 2016-augustus 2017, * = driemaal daags melken, ** = melkrobot)

naam koe	naam vader	lft.	dgn.	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	eijr	lw	tkf	av	eigenaar, woonplaats
zwartbont													
Giessen Charity 67*	Struik	4.05	397	22.473	3,57	3,40	802	765	3.937	130	430	88	T. van Vliet, Nieuwlande
Irene Caitlin	Canvas	3.09	347	16.381	4,22	3,47	692	569	3.803	114	348	78	mts. W. J. en W. E. van de Bunt, Nieuwersluis
Belinda 5385*	Roumare	7.02	299	14.059	4,08	3,51	573	493	3.766	103	300	84	vof Jongsteins, Hoogblokland
Corrie 14**	—	5.02	356	15.001	4,63	3,91	695	586	3.735	122	360	76	J. H. C. Vissers, Scherpenisse
Sonja 295	Imposium	3.11	581	21.209	5,48	4,32	1163	917	3.692	121	582	82	vof Buitenhuis-Nieuwenhuizen, Kaatsheuvel
Poppe Fienchen 580**	Stol Joc	7.02	547	28.473	3,87	3,48	1103	992	3.685	121	606	88	melkveebedrijf Poppe Herfte, Zwolle
Gevel's Diane 89**	Shogun Ps	4.10	336	15.868	4,07	3,40	646	540	3.681	112	340	86	vof Van de Gevel, Landhorst
Jet 6**	Goldmar	4.05	330	17.044	3,87	3,59	660	612	3.678	130	371	87	mts. D. en H. Braakman, Dalfsen
Delta Rena**	Melvin Red P	3.06	410	20.794	3,53	3,27	735	680	3.674	134	414	85	Barendonk Holsteins vof, Beers (N.Br.)
Jantje 192**	Mandolin	4.05	296	14.841	3,95	3,72	587	552	3.673	126	333	87	mts. D. en H. Braakman, Dalfsen
Marlin's Gep 50**	Paramount	4.06	352	16.618	3,88	3,71	645	616	3.656	129	356	—	N. K. en T. de Vries-Bosma, Oudwoude
Nelly 2	Guurtje Goldwyn	4.09	421	18.970	5,08	3,79	963	718	3.646	128	474	—	L. en N. A. van Loenhout-Jansen, Prinsenbeek
Liza 125**	Doberman	4.01	374	19.706	3,43	3,50	675	690	3.631	133	410	—	melkveebedrijf De Brouwer vof, Goirle
Trijntje 130**	Impuls	4.10	293	15.500	3,92	3,43	608	532	3.617	113	335	81	vof W. G. en A. H. Veldhuizen, Voorthuizen
Suzanne 111**	Olympic	4.04	336	15.420	4,18	3,39	645	523	3.600	121	340	83	mts. De Laat-van Osch, Schijf
roodbont													
Molenkamp Anky 4	Kylian	5.06	524	24.130	4,47	3,58	1079	865	3.544	127	572	90	mts. S. H. en T. Haytema-de Groot, Koudum
Lien 3415**	Cherokee	5.00	386	17.053	4,33	3,42	739	583	3.521	117	391	78	mts. Van der Bolt-Gruithuijzen, Wanroij
Janny 583**	Twister	4.11	356	15.911	4,56	3,58	725	570	3.508	123	384	84	J. J. M. en A. B. W. Veenhuis, Steenderen
Rebekka 3840	Marvick	7.07	337	17.131	4,58	3,34	784	572	3.447	151	404	85	mts. H., R. en J. Bleumink-Harbers, Beltrum
Ria Jonasdex 3**	Ova	7.03	329	14.940	4,68	3,60	700	537	3.443	121	371	—	melkveehouderij D. van der Meulen, Blijham
Buiteneind Mathilde 2	Lawn Boy	6.05	367	17.223	4,09	3,16	705	545	3.440	119	378	82	mts. H. en A. G. W. Scherpenzeel, Nieuwland
Fligette 29**	Redman	5.04	405	18.202	4,15	3,64	756	662	3.436	117	438	77	vof Bruijnes, Zuid-Beijerland
Jetje 71*	—	3.02	443	19.080	3,94	3,93	751	749	3.434	129	473	—	Cremers Agro vof, Overloon
Marlies 79	Spencer	6.06	362	16.771	4,16	3,74	697	628	3.423	115	412	83	Udink cv, Markelo
NI Det 275**	Encore	5.01	570	24.656	4,26	3,64	1050	897	3.404	130	603	—	mts. F. en G. Kapper-ten Tije, Laren (Gld.)
mrij													
Rinie 9487**	Donald 689	5.04	458	16.627	4,42	3,66	734	609	2.795	131	504	—	mts. K., H. en G. Slager-Huls, Staphorst
Ranomi**	Adriaan	4.02	305	9.811	4,84	3,63	474	356	2.774	118	309	82	De Rottein, Waalre
Doortje 5**	Remco	6.01	339	11.454	4,64	4,02	531	461	2.761	123	379	83	vof Van den Bosch, Gassel
Pieta 565**	Nicator	6.03	287	12.035	3,49	3,41	420	410	2.733	117	329	82	Geene Wanroij vof, Wanroij
Bess 167**	Adriaan	4.06	310	11.969	4,13	3,33	494	398	2.703	121	346	74	Geene Wanroij vof, Wanroij

dochter, die voortkomt uit het Delta-programma en op Barendonk in Beers in productie is gekomen, voert roodbontbloed in de zwartbontlijst.

De ranking met zuiver roodbonte dieren wordt aangevoerd door Molenkamp Anky 4 (zie foto op pag. 25). Uniek is dat de Kylian-dochter van Sietze Henk en Tjitske Haytema uit Koudum ook vorig boekjaar de hoogste productie bij roodbont noteerde. Toen reikte ze tot een ejr van 3774. Hoewel ze nu ruim 200 euro lager uitkomt, is ze nog altijd de koploper. Haytema kocht Anky, ingeschreven met 90 punten en internationaal stiermoeder, als pink bij de familie Van Wichen uit Maasbommel.

In het mrij-klassement is het dringen aan de top met een verschil tussen de eerste vijf dieren van maar 100 ejr. De nummer 1-positie is voor Rinie 9487, een Donald 689-dochter van familie Slager uit Staphorst die nog 12 procent holsteinbloed voert. Opvallend in de mrij-lijst is overigens dat de vijf hoogste productiekoeien allemaal door een robot worden gemolken.

Traditiegetrouw levert vof Luesink Zelhem uit Halle ook een bijdrage aan de erelijsten. Vorig jaar was dat met de hoogste zwartbonte productiekoe Dirkje 882. Dit jaar heeft de stal de hoogste vaars in de gelederen.

Sonnie 2013 (v. Big Winner) produceerde in bijna 700 dagen ruim 31.000 kg melk. Het resulteerde in een ejr van 3137. Ze moet de nummer 1-positie wel delen met Stiena 0209 (v. Danilo) van familie Bekx uit Lieshout.

Probleemloos starten

Waar in Nederland veel bekende koefamilies zich een plek in de lijst hebben verworven, is het in Vlaanderen vooral een weerzien van jaarlijks dezelfde fokstallen. Dobbels, De Backer en Maenhout zijn vrijwel ieder jaar in de productiestatistieken terug te vinden. De hoogste Vlaamse koe voor ejr is dit jaar de roodbonte Malandodochter Gonda 42 van Patrick Claeys uit Zomergem. De veehouder levert overigens vier van de vijf hoogste roodbonten in de lijst en ook de twee hoogste vaarsen. De zwartbonte vaars Jalerie 42 (v. Acme) eindigt met 3423 ejr ruim hoger dan de Nederlandse lijststaanvoester. Bij zwartbont is het Jos Dobbels uit Kortemark die het lijststaanvoerende kopduo op stal heeft. Hoewel koploper Ezora van de Marckhove (v. Donor) inmiddels niet meer is. 'We hebben haar in april dit jaar helaas af moeten voeren na een zware uierontsteking. Ook een productiekampioene heeft hier geen streepje voor. Ik ga geen koeien lange tijd in een strobox houden. Ze moeten het in

de kudde redden', vertelt Jos Dobbels. Hij herinnert zich Ezora als een grote koe met veel temperament die vaak aan het voerhek stond. Nummer 2, Fienna van de Marckhove (v. Garrison), is nog wel op het bedrijf aanwezig. Ook zij laat zich volgens Dobbels als een grote koe met veel inhoud typeren. 'Maar het is ook een koe die er staat als ze er moet staan. Het is een intelligente koe.' Bij Dobbels krijgen bijzondere koeien dus geen uitzonderlijke behandeling, hij zoekt de hoge productie meer in regelmaat en preventief werken binnen het hele koppel. 'We melken altijd klokslag om de twaalf uur. Een koe is een gewoontedier en de productie blijft het meest stabiel bij een gelijke maximale druk op de uier. Als de klok verzet wordt, schuif ik heel langzaam op en toch merk ik het in de hoeveelheid melk.' Dobbels vaccineert tegen zaken als mastitis en hij geeft de koeien rond het afkalven een weerstandsverhogend preparaat. 'Probleemloos starten met de lactatie en goed ruwvoer is het geheim van zo'n productie.' Op de derde plek staat Diamant Edna (zie foto op pag. 24). De Uhlanddochter van familie Op 't Roodt uit Olen werd bijna een jaar geleden nog met 89 punten ingeschreven en is daarmee de hoogst gepunte Vlaamse topproducente van dit boekjaar. |

naam koe	naam vader	lft.	dgn.	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	ejr	lw	tkr	av	eigenaar, woonplaats
zwartbont													
Ezora v.d. Marckhove	Donor	6.03	294	18.150	4,10	2,96	744	538	3.911	118	339	—	J. Dobbels, Kortemark
Fienna v.d. Marckhove	Garrison	5.04	343	20.187	3,91	3,17	790	639	3.768	118	399	—	J. Dobbels, Kortemark
Diamant Edna**	Uhland	7.02	285	13.745	4,13	3,36	567	462	3.742	105	289	89	Op 't Roodt Iv, Olen
Gerti	Yankee	4.01	423	20.540	4,76	3,45	978	710	3.608	125	480	—	P. De Backer, Waarschoot
Hephien v.d. Marckhove	Shottle	4.01	348	17.280	4,30	3,49	743	603	3.608	124	391	—	J. Dobbels, Kortemark
—	Scarlet	6.02	318	16.813	4,09	3,44	688	578	3.549	129	376	—	P. Sticker, Reninge
175	—	4.05	392	20.537	4,15	3,14	853	645	3.547	150	438	—	Goethals Iv, Lembeke
9537	Julius	4.04	367	19.203	3,94	3,29	756	631	3.546	111	413	—	P. Claeys, Zomergem
Giselle	Olympic	3.10	393	20.267	4,22	3,27	855	662	3.514	121	449	—	P. De Backer, Waarschoot
Helena**	Iota	3.11	319	14.880	4,11	3,28	611	488	3.513	112	328	82	D. Maenhout, Poekhout
roodbont													
Gonda 42	Malando	4.01	344	17.281	5,02	3,74	868	646	3.945	128	394	—	P. Claeys, Zomergem
6418	Banaro	5.01	339	16.768	4,54	3,31	762	556	3.610	105	375	—	P. Claeys, Zomergem
9534	Fidelity	4.04	531	21.115	5,45	3,94	1152	832	3.603	109	562	—	P. Claeys, Zomergem
Hilux**	Ric	3.00	334	17.207	3,73	3,29	641	566	3.595	130	342	79	D. Maenhout, Poekhout
Fanny	Fabian	5.08	346	14.161	5,53	3,99	783	565	3.525	110	389	—	P. Claeys, Zomergem

Tabel 2 – Vlaamse topproducentes voor economisch jaarresultaat, min. 280 dagen (bron: CRV, september 2016-augustus 2017, ** = melkrobot)

Tabel 3 – Hoogst producerende vaarsen per ras voor economisch jaarresultaat in Nederland en Vlaanderen, min. 280 dagen (bron: CRV, september 2016-augustus 2017, ** = melkrobot)

ras, land/regio	naam koe	naam vader	lft.	dgn.	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	ejr	lw	tkr	av	eigenaar, woonplaats
zwartbont Nederland	Stiena 0209**	Danillo	2.08	402	15.944	4,53	3,75	722	599	3.137	131	441	—	M. A. J. Bekx, Lieshout
zwartbont Nederland	Sonnie 2013	Big Winner	2.01	697	31.190	3,73	3,41	1.163	1.065	3.137	150	761	—	vof Luesink Zelhem, Halle
roodbont Nederland	Doortje 7	Malcolm	2.00	295	12.164	3,25	3,51	395	427	3.008	141	302	78	gebr. Vroege, Dalen
mrij Nederland	Anna 197**	Remco	2.03	337	9.150	4,47	3,96	409	362	2.244	128	364	79	B. H. A. Wolbert, De Krim
zwartbont Vlaanderen	Jalerie 42	Acme	2.02	316	13.558	4,85	3,78	658	512	3.423	138	354	—	P. Claeys, Zomergem
roodbont Vlaanderen	Jineke	Alta XXX	2.03	293	12.762	3,75	3,43	479	438	3.134	115	314	—	P. Claeys, Zomergem